

Besete i Folkbro i min hembygd

Vittor. u. maj
Besete by Norrtänningar äro skrockfulla, säger
mängden. Och säkert är, att den storlagna,
ödsliga och drömmande naturen häröppe i
i Ådalen har inverkat på dess bebyggare, så
de vilja se allting stort och mystiskt. Just
denna folkets tro på vittor, rycken och flera
andra övernaturliga väsen, tycker man hör
tillsammans med denna natur. En av denna
bygds söner har skildrat folktron i ungefär så
lydande ordordlag. "Det levedes två liv häröppe
Det ena gick med dem dagligdags i stöket
hemma vid de grå skugorna. Det andra följde
dem till skogs, var med dem i fåbodvallar,
på mo och myr. Det gick aldrig över en
fåbodvall i skymningen utan att lyssna efter
vitterhunden, som skäller två gläns i taget."
Jag har ritat hört gammalt folk från denna
bygd med tro och övertygelse tala om
vitterfolk, koller och rycken. Vittorna
äro enligt folktron ett övernaturligt dvärg-
folk, som leva ungefär likt människorna.
De gamla prästä rig ofta hört dem på deras
vandringar. De ha hört vitterkonas skällor
och råmande, vitterhundens gläns samt vallstintor-
nas häkande. En bonde från Besete var
ute en vårmatt, snön hade ännu inte smält.
över allt, ty det var i början av maj. Då
fick han höra, hur en boskapskyrd drog
igenom byn upp emot skogen. Han hörd tyd-
ligt, hur stintorna lockade på honom, och att
vallahundarna tycktes ha besvär med att hålla
boskaper samman. Men han kunde inte
se någonting, fastän han tyckte, att ljud-
den och rösterna var alldeles in på honom.
Det var vittorna, som förde sin boskaps i

vall. Flera andra ha hört liknande, men det påstås, att endast söndagsbarn få se dylikt. Söndagsbarn kallas personer, som äro födda på en söndag, och enligt folktron ha de en särskild mystisk kraft. En för länge sedan avliden präst i norra Ådalen var en gång ute och gick på natten tillsammans med sin dräng. Plötsligt sade han: "Trampa inte på dem, gå till högra sidan av vägen." När de gått ett litet stycke fram på vägen, sade prästen: "Det var vittor, som kom i vägen för oss, man bör alltid gå ur vägen för dem." Många andra berättelser kunde framdragas, som bevis på hur starkt rotad tron på det övernaturliga är häruppe i Ådalen eller, rättare sagt, varit, ty hos det upp- växande släktet är den alljämt på retur.

Hemming Monicander

Resele